

ΛΙΜΕΣΟΣ

Ακόμα δεν έχει αρχίσει η μελέτη!

Ψαλά κτήρια: Αυξάνονται οι ανησυχίες και οι προβληματισμοί για πιθανούς κινδύνους.

ΣΕΛ. 8

ΠΟΛΙΤΗΣ
Κυρ, 04 Νοέμβριος 2018, p.1
Αποδεκτικότητα:04/11/2018

Ψηλά κτήρια: Αυξάνονται οι ανησυχίες και οι προβληματισμοί για πιθανούς κινδύνους. Ακόμα δεν έχει αρχίσει η μελέτη!

Της Κατερίνας Ηλιάδη

Τον περασμένο Ιούλιο, μετά από πίεση που δέχτηκε η κυβέρνηση από έντονη δημόσια κριτική που της ασκήθηκε για το ότι αδειοδοτούσαν ψηλά κτήρια χωρίς Στρατηγική Μελέτη Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτών των έργων, ο υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβαλλοντικής Κώστα Καδής, αναγκάστηκε να εξαγγείλει τη διενέργεια αυτής της μελέτης από την Πολεοδομική Αρχή, η οποία, όπως είπε, θα ήταν έτοιμη μέχρι το τέλος του έτους. Μιλώντας την περασμένη Παρασκευή (2/11/2018) στην "Πρωινή Επιθεώρηση" του Πολίτη 107.6, και ερωτηθείς σχετικά, ο κ. Καδής ανέφερε ότι η Στρατηγική Μελέτη Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων "βρίσκεται σε εξέλιξη και αναμένεται ότι θα ολοκληρωθεί στις αρχές του 2019". Στην επισήμανση ότι στο μεταξύ δίνονται νέες άδειες για τέτοιες αναπτύξεις, κατά παράβαση ουσιαστικά της κυπριακής νομοθεσίας και της ευρωπαϊκής οδηγίας, ο υπουργός Περιβαλλοντικών σημείωσε κατά λέξη: "Έχω την αίσθηση -και η κατεύθυνση που δώσαμε- είναι πέρα από τις εγκρίσεις που είχαν δοθεί, αυτή τη στιγμή να αναμένεται η Στρατηγική Μελέτη πριν προχωρήσουμε σε νέες αδειοδοτήσεις [...] Δόθηκε άδεια σε πολύ προχωρημένες αιτήσεις, με πολύ αυστηρούς όρους. Και αυτή τη στιγμή, όπως σας είπα, αναμένεται η Στρατηγική Μελέτη για να εξεταστεί το θέμα μέσα σε ένα ευρύτερο πλαίσιο".

Και μόνον για Λεμεσό

Σε επικοινωνία του "Πολίτη" με το Τμήμα Περιβάλλοντος, για περισσότερες πληροφορίες επί του θέματος, ο διευθυντής του Τμήματος Κώστα Χατζηπαναγιώτου, ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι "η Στρατηγική Μελέτη Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων είναι θέμα της Πολεοδομίας, δεν έχει ξεκινήσει ακόμα, και επίκειται η προσφοροδότηση της μελέτης εντός των ημερών". Επιπλέον, ο κ. Χατζηπαναγιώτου ανέφερε ότι θα γίνει ειδική μελέτη για τη Λεμεσό. "Θα διεξαχθεί Στρατηγική Συσσωρευτική Μελέτη για τη Λεμεσό και εν πάσει περίπτωση, εμείς, ως Τμήμα Περιβάλλοντος, δεν θα αξιολογήσουμε άλλο έργο στη Λεμεσό πριν από τη Στρατηγική Μελέτη" συμπλήρωσε.

Ελλείψεις έλεγχου

Σε ό,τι αφορά τις φωνές διαφόρων Πρωτοβουλιών / Κινήσεων Πολιτών για ρύπανση της θάλασσας λόγω των νερών / υλικών από τα θεμέλια των ψηλών κτηρίων που καταλήγουν στον κόλπο της Λεμεσού, ο υπουργός Περιβάλλοντος ανέφερε χαρακτηριστικά ότι γι' αυτό το θέμα "έχουν γίνει συσκέψεις επί συσκέψεων, το παρακολουθούμε σε καθημερινή βάση, γίνονται συνεχώς αναλύσεις και δεν έχει παρατηρηθεί, τουλάχιστον την τελευταία περίοδο, οποιαδήποτε παρεκκλίση από τα επιτρεπόμενα όρια". Αν θυμόμαστε, συνέχισε, "στη Λεμεσό, διαχρονικά παρουσιάζονταν ανάλογα φαινόμενα, και δεν μπορούσε αυτή τη στιγμή να τα αποδώσει κανείς στο γεγονός ότι δημιουργούνται από αυτά τα κτήρια [...] Γίνονται πολύ συστηματικά αναλύσεις, συνεχώς, και για τις υφιστάμενες αναπτύξεις υπάρχει και σχέδιο Β, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι κάτι δεν πάει καλά". Πηγή που γνωρίζει πάρα πολύ καλά τι ακριβώς συμβαίνει, η οποία θέλησε να παραμείνει ανώνυμη για ευνόητους λόγους, μας ανέφερε σχετικά ότι "δεν υπάρχει σοβαρός μηχανισμός ελέγχου αυτών των νερών. Ο έλεγχος γίνεται περιστασιακά, λόγω έλλειψης προσωπικού. Τις δημιουργημένες νερού τις κάνει ο ίδιος εργολάβος, για τον εαυτό του - παίρνει τα δείγματα νερού που καταλήγουν στη θάλασσα και τα στέλνει σε εργαστήριο. Σκεφτείτε τι σημαίνει για τον κόλπο της Λεμεσού, να ανεγείρονται ταυτόχρονα 4-5 πύργοι και δεκάδες χιλιάδες κυβικά μέτρα αυτών των νερών να καταλήγουν στη θάλασσα, στα 10 μέτρα βάθος". Περισσότερο για το θέμα στην αμυρνή έκδοσή του "Πολίτη".

Ζητήματα ασφάλειας

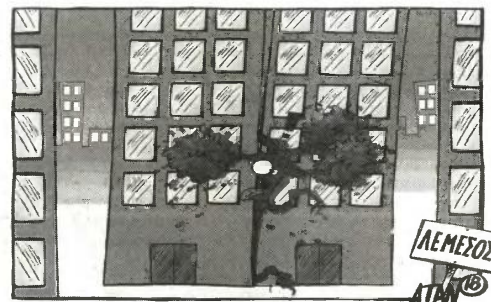
Η συζήτηση για την ανέγερση ψηλών κτηρίων χωρίς κανονιστικό πλαίσιο, αναζητήθηκε μετά το εργατικό ατύχημα που σημειώθηκε, την περασμένη εβδομάδα, σε ψηλό κτήριο που παραλιακού δρόμου της Λεμεσού. Συγκεκριμένα, σε υπό ανέγερση πύργο, Ε/Κ εργαζόμενος έπεσε από σκαλωσιά στον 17ο όροφο και χρειάστηκε η χρήση γερανού για τον απεγκλωβισμό του, αφού η Πυροσβεστική Υπηρεσία σήμερα, με την υδραυλική πλατφόρμα που διαθέτει, μπορεί να προσεγγίσει εξωτερικά ένα κτήριο, μέχρι τον 10ο όροφο (30 μέτρα). Μιλώντας στην "Πρωινή Επιθεώρηση" του Πολίτη 107.6, ο εκπρόσωπος Τύπου της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, Ανδρέας Κεττής, ανέφερε ότι σε ένα υπό κατασκευή κτήριο τίθενται κάποιες όροι -πυρασφάλειας και για θέματα ασφαλείας προσωπικού- από το Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας. "Προφανώς, κάποιες όροι στο συγκεκριμένο κτήριο δεν είχαν εφαρμοστεί. Δεν βέβαια να μω στα θέματα του Γραφείου Επιθεώρησης Εργασίας, απλώς ένα παράδειγμα: όφειλε να υπάρχει στο κτήριο ανελκυστήρας μεταφοράς υλικών και σκυμνών. Εάν ήταν εγκατεστημένος ο ανελκυστήρας εκεί, μιλούμε για πολύ σύντομη διαδρομή" εξήγησε, προσθέτοντας ότι αυτή τη στιγμή η Πυροσβεστική Υπηρεσία μπορεί να προσεγγίσει με κλίμακα, εξωτερικά, ένα κτήριο μέχρι τον 10ο όροφο. Η Πυροσβεστική Υπηρεσία, συνέχισε ο κ. Κεττής, προγραμματίζει, μέχρι το 2020, να αποκτήσει ψηλότερες υδραυλικές πλατφόρμες, ώστε η εξωτερική προσέγγιση να φθάσει μέχρι τα 60 μέτρα ύψους (περίπου 20 ορόφους). Πρέπει όλα τα κτήρια, εξωτερικά, να διαθέτουν χώρο για να μπορεί η υδραυλική πλατφόρμα να εγκατασταθεί και να επεκταθεί -χρειάζονται τουλάχιστον 100τ.μ. με σωστή υποδομή εδράους. Γι' αυτό το θέμα, η Πυροσβεστική Υπηρεσία είναι σε επαφή με την Πολεοδομία, ώστε, απ' εδώ και πέρα, σε οποιοδήποτε ψηλό κτήριο δίνεται άδεια να εξασφαλιστεί και χώρος για να εγκατασταθεί η πλατφόρμα. Σημειώνεται ότι και το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, είναι υποστελεχωμένο και δεν μπορεί να ανταπο-

κριθεί πλήρως στις ανάγκες που υπάρχουν στη Λεμεσό, για συστηματικό έλεγχο εργασιών ψηλών κτηρίων κ.λπ.

Χωρίς θεσμικό πλαίσιο

Ο πρόεδρος του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Στέλιος Αχνιώτης ανέφερε στην ίδια εκπομπή ότι από την πρώτη στιγμή, εδώ και δύο χρόνια, το ΕΤΕΚ μελέτησε το θέμα και τοποθετήθηκε δημόσια. "Οι εξελίξεις μας βρήκαν ως πολιτεία ανέτοιμους και πόλη. Και όλα αυτά γίνονται μέσα σε ένα κενό από πλευράς θεσμικού πλαισίου, τρέχουμε εκ των υστέρων ξανά να προβληματιστούμε για θέματα που έπρεπε να είχαν ρυθμιστεί προτού αρχίσουν αυτές οι αδειοδοτήσεις" επεσήμανε. Εγείρονται θέματα πολεοδομικά, χωροταξικά, τεχνικής φύσης, κοινωνικά, περιβαλλοντικά, ανέφερε ο κ. Αχνιώτης, προσθέτοντας ότι κάθε μία από αυτές τις ενότητες επιμεριέχεται τεράστια ζητήματα, τα οποία θα έπρεπε να έχουμε απαντήσεις σε επίπεδο ρυθμιστικού πλαισίου. "Τι γίνεται με αυτά που έχουν κτιστεί; Χωρίς κανονιστικό πλαίσιο... (το πλαίσιο) ήταν για τις παραδοσιακές ψηλές οικοδομές των 8-10 ορόφων σύμφωνα με τα κυπριακά δεδομένα. Σήμερα ουσιαστικά δεν υπάρχει περιορισμός. Και υπάρχουν δεκάδες αιτήσεις που περιμένουν στη σειρά [...] Πρέπει να ρυθμιστεί το πού επιτρέπεται η ανέγερση ψηλών κτηρίων, από πλευράς χωροταξικής τοποθέτησης μέσα στην πόλη. Ποιο σημείο της πόλης θα δεχτεί αυτά τα ψηλά κτήρια. Θα τα αφήσουμε όπου να 'ναι;" διερωτήθηκε, επεξηγώντας ότι τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις δεν πρέπει να τις βλέπουμε μόνον σε επίπεδο μιας μεμονωμένης ανάπτυξης, αλλά συνολικά για μια περιοχή που θα δεχτεί μεγάλο αριθμό αναπτύξεων αυτού του είδους. "Αυτά τα πράγματα πρέπει να σταθμισθούν, πρέπει να ξέρουμε πού πάμε" συμπλήρωσε ο πρόεδρος του ΕΤΕΚ.

katiadi@politis-news.com

Πάνω σε τρεις ενεργές τεκτονικές πλάκες η Λάρνακα...

Στα μέσα Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε μια πολύ σημαντική σύσκεψη στη Λάρνακα, την οποία συγκάλεσε ο δήμαρχος της πόλης Ανδρέας Βύρας. Στη σύσκεψη (στην οποία έλαβαν μέρος ο υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβαλλοντικής Κώστα Καδής, ο διευθυντής του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης Κώστας Κωνσταντίνου, εκπρόσωπος από το Τμήμα Περιβάλλοντος, εκπρόσωπος από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικιστικής, σύστηθηκαν, μεταξύ άλλων, και τα ατζήματα για τέσσερις αναπτύξεις (ανέγερση ψηλών κτηρίων) στο παραλιακό μέτωπο της πόλης. Ο διευθυντής του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης ανέφερε ότι έχουν γίνει γεωτεχνικές μελέτες για όλη την Κύπρο (ανά επαρχία) και ότι η παραλιακή περιοχή του κόλπου της Λάρνακας βρίσκεται πάνω σε τρεις ενεργές τεκτονικές πλάκες, σύμφωνα με τις γεωτεχνικές μελέτες. Επομένως, δε, ότι είναι διαφορετικό να κτιστούν χαμηλά κτήρια, μέχρι 10-12 ορόφους, και διαφορετικά τα δεδομένα για πύργους. Δημιουργούνται σημαντικοί κίνδυνοι για ψηλά κτήρια των 25-30 ορόφων και πάνω, είπε. Συ-

γκεκριμένα, σημείωσε ο κ. Κωνσταντίνου, εάν δεν ληφθούν οι σωστές προνοίες για ένα ψηλό κτήριο, μπορεί να πάρει κλίση και να επηρεαστεί και η στατικότητα διπλανών κτηρίων. Ερωτηθείς από τον υπουργό Περιβάλλοντος και τον δήμαρχο Λάρνακας "τι πρέπει να γίνει", ο κ. Κωνσταντίνου απάντησε ότι δεν είναι ειδικός μηχανικός για ψηλά κτήρια, ο ίδιος είναι σύμβουλος του κράτους για θέματα γεωλογίας, αλλά, όπως είπε, θεωρεί ότι υπάρχουν αστάθεια και η Πολεοδομία έχει ευθύνη να λάβει υπόψη της όλα τα στοιχεία, τα οποία ο ίδιος έθεσε υπόψη τους. Σύμφωνα με πηγή που ήταν παρούσα στη σύσκεψη, ο διευθυντής του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης τόνισε, ακόμη, ότι θεωρεί ότι θα πρέπει να κληθούν από το κράτος εμπειρογνώμονες από άλλες χώρες, οι οποίοι έχουν ασχοληθεί με ψηλά κτήρια σε σεισμογενείς περιοχές, να μελετήσουν τα δεδομένα της Κύπρου και να τεθούν προδιαγραφές -που σήμερα δεν υπάρχουν- για την ανάπτυξη ψηλών κτηρίων. Ανέφερε, επίσης, ότι και η Λεμεσό έχει πρόβλημα, σε μικρότερο βαθμό, αλλά υπάρχει και εκεί επίσης πρόβλημα. Εκπρόσωπος του Τμήματος Περιβάλλοντος, που ήταν παρών

στη σύσκεψη, φέρει να είπε ότι με αυτά τα δεδομένα, το τμήμα δεν υπάρχει περίπτωση να δώσει άλλες απόψεις για τέτοιες αναπτύξεις.

Χρειάζονται προδιαγραφές

Σε επικοινωνία που είχαμε με τον διευθυντή του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης, χωρίς να επιβεβαιωθεί η να διαψευδθεί τις πληροφορίες για τα όσα λέχθηκαν στη σύσκεψη της Λάρνακας, ο κ. Κωνσταντίνου υπογράμμισε ότι είναι οι πολεοδομικές αρχές που αποφασίζουν για την ανάπτυξη, έχοντας όλα τα δεδομένα ενώπιόν τους. "Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη αυτά τα δεδομένα στον σχεδιασμό και την κατασκευή ψηλών κτηρίων. Εμείς απλώς αναφέρουμε τα δεδομένα τα οποία υπάρχουν και θα πρέπει να τα λαμβάνουν υπόψη, με βάση τον νόμο, αυτοί που έχουν τη συγκεκριμένη αρμοδιότητα. Εγκράδαμε τους προβληματισμούς μας, τους οποίους η αρμοδιότητα αδειοδοτούσα αρχή πρέπει να έχει υπόψη της. Σε κάθε τόπο, ανάλογα με τα δεδομένα, θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα και να τίθενται προδιαγραφές για την κάθε ανάπτυξη. Οι σχετικές μελέτες έχουν δοθεί στην Πολεοδομία,

εάν δεν έχουν ληφθεί υπόψη δεν μας αφορά, δεν είναι δική μας δουλειά" συμπλήρωσε ο κ. Κωνσταντίνου.

«Παγώνει» η Λάρνακα;

Ο δήμαρχος Λάρνακας Ανδρέας Βύρας ανέφερε ότι το όλο θέμα είναι σοβαρό, αφορά και άλλες σημαντικές αναπτύξεις που βρίσκονται σε εξέλιξη στη Λάρνακα και γι' αυτό θα εξεταστούν όλα τα ζητήματα σε σύσκεψη με τρεις υπουργούς -Εσωτερικών, Περιβάλλοντος, Δημοσίων Έργων- στις 28 Νοεμβρίου. Σύμφωνα με το ρεπορτάζ, μέχρι σήμερα δεν υπάρχει πλαίσιο ελέγχου όλων αυτών των ζητημάτων και θα πρέπει οπωσδήποτε να κάτσουν τα αρμόδια τμήματα -Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας, Γεωλογικής Επισκόπησης- μαζί με τα τρία εμπλεκόμενα υπουργεία -Εσωτερικών, Περιβάλλοντος, Δημοσίων Έργων- να καθορίσουν πολιτική. Για την ώρα, υπάρχει σοβαρό ενδεχόμενο -εάν δεν έχει γίνει ήδη- να παγώσει η εξέταση αιτήσεων που αφορούν ανάπτυξη κτηρίων πάνω από δύο ορόφους, στο παραλιακό μέτωπο της Λάρνακας.

